

پیش‌بینی تمایل به طلاق از طریق اعتیاد به فضای مجازی، خیانت‌های اینترنتی و اعتیاد به بازی‌های رایانه‌ای در افراد متقارضی طلاق

آذین فرهاد^۱، هادی فرهادی^۲

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی نقش اعتیاد به فضای مجازی، خیانت‌های اینترنتی و اعتیاد به بازی‌های رایانه‌ای در پیش‌بینی تمایل به طلاق انجام شد. روش پژوهش توصیفی از نوع همبستگی و جامعه آماری آن شامل کلیه افراد متاهل خواهان طلاق مراجعه کننده به مرکز مداخله در بحران دادگستری و بهزیستی در سال ۱۳۹۸ بود که از بین آن‌ها ۱۳۰ نفر به روش در تصادفی ساده انتخاب و به پرسشنامه‌های پژوهش شامل اعتیاد به اینترنت (یانگ، ۱۹۹۹)، اعتیاد به بازی رایانه‌ای (آنیوتاون، ۲۰۰۸)، تمایل به طلاق (روزلت، جانسون و مورو، ۱۹۸۶) و خیانت‌های اینترنتی (آلچ، ۲۰۰۹) پاسخ دادند. داده‌های پژوهش با استفاده از نرم‌افزار آماری 23 SPSS و روش تحلیل همبستگی و تحلیل رگرسیون چند متغیره مورد بررسی قرار گرفت. یافته‌های تحقیق نشان داد که رابطه بین اعتیاد به فضای مجازی، اعتیاد به بازی‌های رایانه‌ای و خیانت‌های اینترنتی با تمایل به طلاق مثبت و معنی دار بود. همچنین هر سه متغیر اعتیاد به بازی‌های رایانه‌ای، خیانت‌های و اینترنتی اعتیاد به فضای مجازی به ترتیب توانسته‌اند تمایل به طلاق در افراد متقارضی طلاق را پیش‌بینی کنند.

کلمات کلیدی: اعتیاد به فضای مجازی، خیانت‌های اینترنتی، اعتیاد به بازی‌های رایانه‌ای، تمایل به طلاق.

^۱ کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، گروه روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اصفهان (خوارسگان)، اصفهان، ایران
^۲ استادیار، گروه روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اصفهان (خوارسگان)، اصفهان، ایران (نویسنده مسئول)

مقدمه

ازدواج رابطه ای پیچیده، ظریف و پویا است و وجود یک خانواده مستحکم، گرم، صمیمی و دارای احترام متقابل یکی از پیامدهای ازدواج موفق است که می تواند سلامت جسم و روان، راحتی، آرامش و اینمنی همسران و اعضا خانواده را در پیدا شته باشد (پناهی فر و همکاران، ۲۰۱۴). تجربه چنین ازدواجی فرصت هایی از قبیل مصاحبত، تعامل باز و حمایت را در اختیار افراد قرار می دهد (کیلاؤ و همکاران، ۲۰۱۷). اما به نظر می رسد که همواره این چنین نیست. زیرا، گاهی ازدواج توسط برخی از عوامل بیرونی و درونی مورد تهدید واقع می شود و افراد به طور اجتناب ناپذیری به سمت طلاق پیش می روند. طلاق به عنوان یک دوره تحولی که مسیر زندگی افراد را تغییر می دهد (کونستام، ۲۰۱۶)، افراد را دچار مشکلات روحی می نماید. مروری بر وضعیت طلاق ایران در سالهای اخیر نشان دهنده سیر صعودی رشد طلاق است. اگرچه در خصوص شاخص آماری نسبت طلاق به ازدواج باید با احتیاط برخورد کرد با این حال افزایش نرخ طلاق در جوامع امروزی پدیده مسلمی است، طلاق یک رویداد پیچیده است و از هم پاشیدگی بنیان خانواده، تأثیرات کوتاه مدت و بلندمدت مالی، قانونی، فردی و اجتماعی برای فرزندان و بزرگسالان را به همراه دارد. این از هم پاشیدگی بر ارتباطات و پذیرش نقشهای جدید تأثیر می گذارد (الدار-اویدان و همکاران، ۲۰۰۹). لذا پژوهش پیرامون شناخت عوامل پیش بینی کننده تمایل طلاق از ضرورت بالایی برخوردار است.

یکی از عواملی که ایجاد کننده تعارضات زناشویی و میل به طلاق در زوجین است، اعتیاد به شبکه های مجازی می باشد (گائو و همکاران^۳، ۲۰۱۸). اعتیاد به فضای مجازی^۴ پدیده جدیدی می باشد که می تواند ارزش های خانواده را دچار بحران کند (گاتمن^۵، ۲۰۰۹). در تحقیقات انجام شده در سال های اخیر درباره علل و عوامل مؤثر بر طلاق به وفور به مسائلی چون نبود اعتماد ناشی از افتراق، تهمت، بدینبینی، سوء ظن و یا سردی و کاهش اعتماد بین زوجین اشاره شده است که فضای انلاین هم به افزایش این عوامل دامن می زند. بدون تردید وفاداری بستر شکل گیری اعتماد به شمار می آید، اما بودن در فضایی که هیچ گونه محدودیت و قید و شرطی ندارد، به خیانت و نداشتن وفاداری می انجامد (رودریکاز، لوپز و پریرا^۶، ۲۰۱۶). گرچه شبکه های مجازی برقراری روابط مجازی افراد سرتاسر جهان را تسهیل می کند، از طرفی گستره روز افرون این نوع روابط منجر به افزایش نگرانی ها در سال های اخیر شده است. گزارش ها حاکی از این است که روابط در شبکه های مجازی زیاد از حد و بدون مرز به اعتماد زوجین آسیب جدی وارد کرده و زمینه خیانت های زناشویی، اختلافات زناشویی و در نتیجه طلاق و جدایی را ایجاد می کند (شجاعی جشوقانی، احمدی علون آبادی، جزایری و اعتمادی، ۱۳۹۷).

اینترنت و فضای مجازی، امروزه جایگاه ویژه ای در خانواده ها دارد و به شکل یک وسیله ارتباطی با کاربردی دو جانبه، عرصه زندگی فردی و اجتماعی را با تغییر و تحول رو به رو کرده است؛ به طوری که جریان زندگی را آسان کرده و سبب رفاه آدمی شده و هم گاهی با دسترسی گستره و استفاده بیش از حد به آن افراد را به شدت به خود وابسته ساخته و نوع جدیدی از اختلال اینترنت و فضای مجازی به نام اعتیاد اینترنت و فضای مجازی^۷ یا اعتیاد مدرن^۸ را پدید آورده است (ورلز^۹).

³. Gao et al.

⁴. addiction to Internet

⁵. Guttman

⁶. Roudigas, Lopez & Pereira

⁷. internet addiction

⁸. modern addiction

⁹. Vossler

اختلال اعتیاد به اینترنت و فضای مجازی، ابتدا در سال ۱۹۹۵، توسط گلدبرگ^{۱۰} به عنوان یک اختلال واقعی مورد بررسی قرار گرفت، اما در آن زمان این مورد بیشتر جنبه تئوریک داشت و گاهی به کنایه از آن به عنوان یک «اختلال واقعی» نام برد می شد. اما با همه گیر شدن اینترنت و فضای مجازی، این اختلال با سرعت فزاینده ای افزایش یافت و بسیاری از محققان، مشاوران درمانی، پژوهشگان و روانشناسان به آن به عنوان یک اختلال واقعی توجه کردند. اگر چه اعتیاد به اینترنت و فضای مجازی، به طور رسمی به عنوان یک اختلال در پنجمین ویراست راهنمای تشخیصی و آماری اختلال های روانی به رسمیت شناخته نمی شود، اما در فرهنگ های آمریکایی و اروپایی، تا ۸/۲ درصد جمعیت دچار آن هستند. امروزه اعتیاد به اینترنت و فضای مجازی بیشترین میزان رشد در بین انواع اعتیادها را دارد (جورگنسون و رای^{۱۱}، ۲۰۱۶) و میزان ابتلا به اعتیاد اینترنت و فضای مجازی را، بین گروه های سنی و کشورهای مختلف، در حدود ۵ تا ۱۳ درصد تخمین می زنند (برکمن^{۱۲}، ۲۰۱۱). تحقیقات موجود در زمینه اعتیاد اینترنت و فضای مجازی تایید کننده آن است که اعتیاد اینترنت و فضای مجازی با آسیب های جدی در حوزه عملکرد فردی، اجتماعی و شغلی افراد ارتباط دارد (یانگ و رابت^{۱۳}، ۱۹۹۸). مطالعات نشان داده اند که ۱۴ درصد از کاربران اینترنت و فضای مجازی، دچار علایم رفتارهای وسوسی، حالت روانی شیدایی، افسردگی و جز این ها هستند (فریس^{۱۴}، ۲۰۱۲). اعتیاد تکنولوژی به صورت اعتیاد (رفتاری) که رابطه انسان و دستگاه می باشد تعریف می شود. این اعتیاد می تواند انفعالی (مثلاً تلویزیون) یا فعال (بازیهای رایانه‌ای) باشد. معمولاً به دلیل جنبه‌های القاء کننده و تقویت کننده‌ای که دارد ممکن است باعث افزایش تمايل به تعامل با دستگاه شود (گریفتیز و دانکاستر^{۱۵}، ۲۰۰۹).

راسل و کلایتنتون^{۱۶} (۲۰۱۴) در پژوهشی با هدف تاثیر استفاده از شبکه های اجتماعی بر تمايل به طلاق به این نتایج دست یافت که استفاده افراطی از این شبکه ها، تمايل به طلاق را در زوجین افزایش می دهد. تحقیقات مختلف دیگری نیز نشان داده است که اعتیاد به فضای مجازی با افزایش خیانت های اینترنتی (مهرزاد و زینعلی، ۱۳۹۸؛ شیهان^{۱۷}، ۲۰۲۰؛ مولر^{۱۸}، ۲۰۱۹؛ تامپسون، ۲۰۲۰) و افزایش طلاق عاطفی بین زوجین (برات زاده، ۱۳۹۸؛ اسیری و توفیقی، ۱۳۹۸) مشکلات درون فردی شامل اعتیاد اینترنتی، تغییر سبک زندگی و متزلزل شدن ارزش ها و مشکلات بین فردی شامل مشکلات جنسی، روابط فرازنشوی آنلاین و کاهش صمیمیت (شجاعی جوشقانی و همکاران، ۱۳۹۷)، تمايل به طلاق (پیکانیان و فرهادی، ۱۳۹۶؛ بهمنی و شاهمرادی، ۱۳۹۹؛ سدیر و همکاران، ۲۰۲۰؛ وائزولا و همکاران^{۱۹}، ۲۰۱۴؛ عدم رضایت زناشویی (ایروم و همکاران^{۲۰}، ۲۰۱۹) رابطه معنی داری دارد.

گونه‌ای وابستگی مفرط به استفاده از تلفن همراه، به انجام بازی رایانه ای مربوط است که به اعتیاد به بازی های اینترنتی شناخته شده است. این اختلال تا زمان انتشار DSM-5 در سال ۲۰۱۳، یک اختلال دارای ملاک های تشخیصی رسمی نبود و جایدهی آن در بخش سوم DSM-5 جهت انجام مطالعات و بررسی های بیشتر پژوهشی در این حوزه، نشان از فراهم آوردن زبان مشترک برای

¹⁰. Goldberg

¹¹. Jorgenson & Ray

¹² Berkman

¹³ Yang & Robert

¹⁴. Ferriss

¹⁵. Dancaster

¹⁶. Russell & Clayton

¹⁷ Sheehan

¹⁸ Moller

¹⁹. Valenzuela et al.

²⁰ Irum et al

پژوهشگران و متخصصان بالینی که به این حوزه علاقمند هستند بوده و به اتخاذ تصمیمات آگاهانه‌تر در مورد قرارگیری احتمالی آنها در ویراست‌های بعدی DSM کمک می‌کند. هرچند، اعتیاد به بازی اینترنتی شامل بازی‌های آنلاین بوده و سایر بازی‌های رایانه‌ای که به صورت آفلاین انجام می‌شوند را در بر نمی‌گیرد اما آشنایی با ملاک‌های تشخیصی آن می‌تواند جهت درک بیشتر در خصوص اعتیاد به بازی‌های رایانه‌ای سودمند باشد. مطابق با DSM-5 ملاک‌های اختلال اعتیاد به بازی اینترنتی شامل استفاده‌ی مداوم و مکرر از اینترنت برای بازی کردن، اغلب با بازیکنان دیگر، است که به اختلال یا ناراحتی قابل ملاحظه‌ی بالینی منجر می‌شود. بر اساس یک تعریف، اعتیاد به بازی‌های رایانه‌ای عبارت است از: استفاده‌افراطی و تکانشی از بازی‌های رایانه‌ای، به نحوی که منجر به بروز مشکلات اجتماعی و عاطفی برای فرد شود و با وجود این مشکلات، فرد قادر به کنترل استفاده افزایشی خود نباشد (لمنز، والکنبرگ و پیتر، ۲۰۰۹^{۲۱}).

به طور کلی، تحقیقات حوزه اعتیاد به بازی‌های رایانه‌ای از سال ۲۰۰۵ به شدت افزایش یافته و یکی از زمینه‌های مهم مورد مطالعه در این حوزه، تاثیرگذاری خانواده بر اعتیاد به بازی‌های رایانه‌ای در فرزندان است (اشنایدر، ۲۰۱۷؛ کرولی و دیسالو، ۲۰۰۸؛ دیو و تولا ۲۰۱۵)، اعتیاد به بازی‌های رایانه‌ای به صورت آنلاین و هم چنین آفلاین در بین زنان منجر به افزایش تعارضات زناشویی و بی ثباتی زناشویی در روابط ان‌ها با همسرانشان گردیده است و در نتیجه تمایل به طلاق در آن‌ها افزایش یافته است.

مطالعات اخیر در مورد خیانت‌های اینترنت و فضای مجازی به طور عمده بر روی سه دسته عوامل موثر تاکید دارد که عبارتند از عوامل فردی، عوامل روان‌شناختی - اجتماعی و عوامل مربوط به اینترنت و فضای مجازی. عوامل فردی مانند خود اتکایی با درجه پائین، ویژگیهای درون‌گرایی، رفتارهای غریزی و تعاملات آنی و نقص مهارت‌های ارتباطی، عوامل اجتماعی مانند حمایت ضعیف خانواده از اعضای خود و عوامل درون‌شناختی اجتماعی که از ارتباط ضعیف بین افراد خانواده با یکدیگر سرچشمه می‌گیرد (بلک، ۲۰۱۸^{۲۲}).

ونسو (۲۰۱۵) بر تاثیر اینترنت و فضای مجازی بر احساس بدبختی، انزوای اجتماعی، تنها‌یی، دوری از خانواده و بطور کلی کاهش سلامت روانی اشاره کرده است. کورتیس معتقد است دوستی‌ها و ارتباطات مجازی، انزوا و جدایی اجتماعی به همراه خواهد داشت. یانگ (۱۹۹۷) بیان می‌دارد، افزایش تنها‌یی با کاهش در پیوندها و ارتباطات اجتماعی زندگی واقعی به خصوص با همسران با افزایش استفاده از اینترنت و فضای مجازی مطابقت دارد. کرات (۲۰۱۰) دریافت که استفاده بیشتر از اینترنت و فضای مجازی با پیامد کاهش ارتباطات خانوادگی همراه بوده است و استفاده زیاد از اینترنت و فضای مجازی برای اهداف ارتباطی نیز با کاهش مقدار چرخه ارتباط اجتماعی، محلی و راه دور همراه خواهد بود.

به طور خلاصه می‌توان گفت به دلیل استفاده گسترده از شبکه‌های اجتماعی و بازی‌های اینترنتی در جامعه ایران، جامعه و خانواده ایرانی به شکل مضاعفی در معرض آسیب‌های نوپدید حاصل از ان قرار گرفته و خانواده‌های ایرانی از جمله مهم‌ترین کانون‌هایی است که فضای مجازی، ساختارهای سنتی ان را تغییر داده است. استفاده مکرر و زیاد از این شبکه‌ها که منجر به ایجاد نوعی اعتیاد در افراد می‌گردد، می‌تواند زمینه مشکلات زیادی در ارتباط زوجین ایجاد کند که تمایل به طلاق در زوجین بیشتر شود. لذا هدف

²¹ Lemmens, Valkenburg & Peter

²² Schneider

²³ Creole & Disalo

²⁴ Bellak

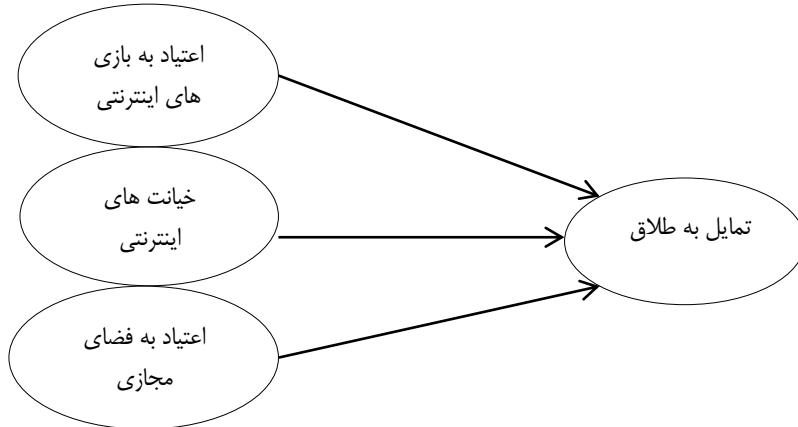
²⁵ Ofsono

²⁶ Yang

²⁷ Krat

در پژوهش حاضر بررسی نقش اعتیاد به فضای مجازی، خیانت های اینترنتی در پیش بینی تمایل به طلاق در بین متأهلین متقارضی طلاق است (مدل مفهومی پژوهش در شکل ۱ نشان داده شده است). لذا فرضیه های پژوهش عبارت است از: ۱- اعتیاد به فضای مجازی با تمایل به طلاق رابطه دارد. ۲- اعتیاد به بازی های اینترنتی با تمایل به طلاق رابطه دارد. ۳- خیانت های اینترنتی با تمایل به طلاق رابطه دارد. ۴- اعتیاد به فضای مجازی، اعتیاد به بازی های اینترنتی و خیانت های اینترنتی توان پیش بینی طلاق عاطفی را دارد.

شکل ۱- مدل مفهومی پژوهش

روش پژوهش نوع پژوهش، جامعه، نمونه اماری

روش این تحقیق توصیفی از نوع همبستگی و ازلحاظ هدف جز تحقیقات کاربردی است. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه افراد متأهل متقارضی طلاق که به مرکز مداخله در بحران دادگستری و بهزیستی در سه ماهه پایانی سال ۱۳۹۸ مراجعه کرده اند، می باشد که تعداد آن ها از دو مرکز ۲۱۰ بوده است. برای محاسبه حجم نمونه از فرمول کوکران استفاده شد که طبق فرمول تعداد نمونه ۱۳۶ نفر بدست آمد. با توجه به این که در تحقیقات همبستگی تأکید بر کافی بودن حجم نمونه است، کرلينجر و پدھاوزر (۱۳۹۶) و گال، بورگ و گال (ترجمه نصر و همکاران، ۱۳۸۴)، اندازه نمونه در این تحقیقات را برای هر متغیر پیش بین چند متغیری حداقل به میزان ۱۵ واحد در نظر گرفته اند از این رو با توجه به تعداد متغیرهای پژوهش حجم نمونه ۱۳۶ نفر کافی به نظر می رسد. جهت انتخاب نمونه این پژوهش، روش نمونه گیری تصادفی ساده استفاده شد. از این رو از بین مراجعتی که تمایل به شرکت در پژوهش داشتند، به تصادف ۱۳۶ نفر انتخاب و به پرسشنامه های پژوهش پاسخ دادند. پس از جمع اوری پرسشنامه ها ۶ پرسشنامه مخدوش و ناقص تکمیل شده بود که از نمونه کنار گذاشته شد و تجزیه و تحلیل داده ها با ۱۳۰ پرسشنامه باقی مانده انجام گرفت.

ابزارها

پرسشنامه اعتیاد به اینترنت: این پرسشنامه از معتربرترین تست های مربوط به سنجش اعتیاد اینترنتی است که توسط یانگ (۲۰۰۹) ساخته شده است که دارای ۲۰ سوال بوده و هدف آن سنجش میزان اعتیاد به اینترنت در افراد مختلف می باشد. طیف پاسخدهی آن به صورت لیکرت پنج درجه (به ندرت تا همیشه) می باشد. نمره بدست آمده نمره کلی پرسشنامه بوده و دامنه ای از ۲۰ تا ۱۰۰ را خواهد داشت. بدیهی است که هر چه این نمره بالاتر باشد، بیانگر اعتیاد بالاتر فرد به اینترنت خواهد بود و بر

عکس. این پرسشنامه استاندارد است و روایی و پایایی آن در مطالعات قبلی با آلفای کرونباخ ۹۰٪ گزارش شده است (کائو و همکاران، ۲۰۰۷). نسخه فارسی این مقیاس در ایران نیز مورد استفاده قرار گرفته و پایایی آن را با آلفای کرونباخ ۸۱٪ تا ۸۸٪ به دست آمده است (بحری و همکاران، ۱۳۹۰). در این پژوهش مقدار الفای کرونباخ برابر با ۷۶۹٪ حاصل شده است.

پرسشنامه اعتیاد به بازی رایانه ای: این پرسشنامه توسط آنیوتاورن (۲۰۰۸) تهیه شده است و شامل ۱۲ سؤال بود که توسط چشمی (۱۳۸۹) ترجمه و توسط دو تن از اساتید گروه روانشناسی اصلاح و بازنگری شده است؛ به طوری که اصطلاحات لاتین از نظر مفهومی با اصطلاحات فارسی تطبیق داده شد. همچنین، کلیه سؤال‌های آن بر اساس یک طیف لیکرت ۵ درجه‌ای (۵=همیشه ۴=غلب ۳=گاهی ۲=به ندرت ۱=هرگز) نمره گذاری شده است. چشمی (۱۳۸۹) روایی صوری این پرسشنامه را بررسی و ضربی آلفای کرونباخ برابر با ۸۵٪ را به عنوان شاخص پایایی آن گزارش کرده است. در این پژوهش پایایی با استفاده از الفای کرونباخ برابر با ۷۳٪ به دست آمده است.

پرسشنامه تمایل به طلاق: این پرسشنامه اولین بار توسط روزلت، جانسون و مورو (۱۹۸۶) طراحی شد. این پرسشنامه یک ابزار ۱۴ سوالی است که برای ارزیابی زوجین مستعد و متمایل به طلاق بعد تمایل به مسامحه، بعد ابراز احساسات و بعد وفاداری است. هر آیتم به وسیله مقیاس درجه بندی ۷ تایی نمره گذاری می‌شود (۱=هرگز، ۲-بندرت، ۳-خیلی کم، ۴-کم، ۵-زياد، ۶-خیلی زیاد، ۷-همیشه). نمرات این پرسشنامه از جمع نمرات ماده‌ها بدست می‌آید. به عبارت دیگر کمینه و بیشینه نمره‌های اندازه‌گیری تمایل یا عدم تمایل به طلاق می‌باشد، که نمره بالا حاکی از میزان بالای تمایل به طلاق در آزمودنی‌ها است. روزلت، جانسون و مورو (۱۹۸۶) در تحلیل آماری این پرسشنامه ضربی آلفا برای بعد خارج شدن (متایل به طلاق) (۰/۹۱)، بعد ابراز احساسات (۰/۷۶)، وفاداری (۰/۶۳) و بعد مسامحه (۰/۸۶) گزارش کردند (روزلت و بونک، ۱۹۹۳). این پرسشنامه توسط داوودی، اعتمادی و بهرامی (۱۳۸۷) در ایران هنجاریابی شد و بر روی ۴۰ زوج اجراء شد که پایایی آن با استفاده از شیوه آلفای کرونباخ برای کل نمونه ۰/۸۸ (۰/۸۷ برای زنان و ۰/۸۷ برای مردان) بدست آمد و میزان آلفای کرونباخ برای خرد مقياس‌های تمایل برای خارج شدن ۰/۸۹، ابراز احساسات ۰/۹۰، وفاداری ۰/۸۶ و مسامحه ۰/۷۲ بدست آمده است. همچنین در پژوهش فاریابی و همکاران (۱۳۹۴) آلفای کرونباخ آن ۰/۹۳ به دست اورده است. در پژوهش حاضر پایایی با استفاده از الفای کرونباخ برابر با ۰/۸۰ به دست آمده است.

پرسشنامه خیانت/اینترنتی: این ابزار، یک مقیاس ۴۳ ماده‌ای است که آلچ (۲۰۰۹) ساخته شده است. این پرسشنامه، میزان نگرش افراد را نسبت به رفتارهای اینترنتی شریک زندگی‌شان روی یک مقیاس لیکرت ۵ نمره‌ای از هرگز، شماره ۱ (بدون خیانت) تا همیشه، شماره ۵ (بیشترین خیانت) می‌سنجد. هم‌چنین از سه مولفه اصلی تشکیل شده است که عبارتند از فعالیت‌های دوستانه فعالیت‌های عاطفی و فعالیت‌های جنسی. این پرسشنامه، استاندارد و روایی و پایایی آن آلفای کرونباخ ۹۰٪ گزارش شده است (عبدی و همکاران، ۱۳۹۱). در پژوهش حاضر پایایی با استفاده از الفای کرونباخ برابر با ۰/۸۶ به دست آمده است.

روش اجرا و روش تجربی و تحلیل اماری

جهت اجرای پژوهش، با کسب معرفی نامه از دانشگاه و مجوز از مراکزدادگستری، پژوهشگر در مرکز مداخله در بحران دادگستری و بهزیستی حاضر شده و از افراد متقارضی طلاق مراجعت کننده به تصادف درخواست شرکت در پژوهش را نمود. ابتدا با ارائه توضیحی کوتاه مبنی بر نحوه پاسخ‌دهی و در اختیار داشتن زمان مناسب جهت پاسخ، به افرادی که ابراز تمایل به شرکت در پژوهش حاضر را داشتند پرسشنامه ارائه و از آنها خواسته شد به سؤالات پاسخ دهند و پس از تکمیل پرسشنامه‌ها جمع آوری گردید. جهت تجزیه و تحلیل یافته‌های پژوهش از نرم افزار SPSS23 و از روش‌های تحلیل همبستگی و تحلیل رگرسیون چند متغیره استفاده شده است.

مافته‌ها

نتایج یافته های توصیفی و همیستگی، درونی متغیرهای پژوهشی در جدول ۱ ارائه شده است.

استفاده از آزمون های پارامتریک که آزمون تحلیل رگرسیون از مجموعه آن هاست، مستلزم رعایت تعدادی پیش فرض ها می باشد که شامل نمونه گیری تصادفی از جامعه، داشتن حداقل تعداد حجم نمونه مورد نیاز جهت برآورد مناسب ضرایب رگرسیون، نرمال بودن توزیع نمرات و عدم وجود هم خطی چندگانه است (سرمد، ۱۳۹۶).

مفروضه اول: ارزیابی این پیش فرض ها در مورد این مطالعه بیانگر آن است که جهت انجام نمونه گیری به علت نوع جامعه و ملاک های ورود و خروج در نظر گرفته شده از شیوه نمونه گیری تصادفی استفاده شده است.

مفروضه دوم: کافی بودن حجم نمونه در تحلیل های رگرسیون از مفروضه های مهم دیگر است که همان گونه که پیش ازین توضیح داده شد به ازای حداقل ۱۵ نفر برای هر متغیر پیش بین، حجم نمونه ۱۳۰ نفر در این پژوهش جهت انجام تحلیل های آماری کفایت می کند.

مفروضه سوم: هدف از بررسی پیش فرض نرمال بودن آن است که نرمال بودن توزیع نمرات همسان با جامعه را مورد بررسی قرار دهد. این پیش فرض حاکی از آن است که تفاوت مشاهده شده بین توزیع نمرات گروه نمونه و توزیع نرمال در جامعه برابر با صفر است. بدین منظور از آزمون کلموگروف- اسمیرنوف استفاده گردید. نتایج حاصل از اجرای این پیش فرض در مورد نمرات متغیرهای این پژوهش، در جدول ۱ آمده شده است.

مفروضه چهارم: مفروضه هم خطی چندگانه زمانی اتفاق می افتد که دو یا پیش از دو متغیر مستقل(پیش بین) در یک رگرسیون خطی چندگانه نسبت به یکدیگر از همبستگی بالایی برخوردار باشند. هم خطی عدم اطمینان در مورد پارامترهای برآورد شده را افزایش و در نتیجه خطای معیار افزایش می یابد. بدین منظور از ضریب تحمل(tolerance) و عامل تورم واریانس (VIF) استفاده می شود و شولین ترجمه کیامنش و کبیری (۱۳۹۵). نتایج پیش فرض عدم هم خطی نیز در جدول ۱ ارائه شده است.

جدول ۱- یافته‌های توصیفی، آزمون نرمالیتی، همبستگی درونی متغیرهای پژوهش و ضرایب بررسی هم خطی

متغیر	میانگین	انحراف استاندارد	آزمون کلموگروف اسمیرنوف	VIF	telorance	تمایل به طلاق	خیانت های اینترنتی	اعتیاد به بازی های رایانه ای
تمایل به طلاق	۳۴/۴۲	۴/۲	۰/۰۵۷	-	-	۰/۴۵۸ **	۰/۸۴۴	۰/۳۶۳ **
خیانت های اینترنتی	۱۰۶/۵۶	۱۷/۰۹	۱/۲۹	۱/۱۸	۰/۰۷۸	۰/۴۵۸ **	۰/۵۷۱ **	۰/۲۲۸ **
اعتیاد به بازی های رایانه ای	۳۰/۱۴	۳/۷۲	۱/۳۱	۱/۲	۰/۰۶۵	۰/۸۳	۰/۳۱۲ **	۰/۲۲ **
اعتیاد به فضای مجازی	۳۹/۶۹	۳/۰۷	۱/۳۴	۱/۰۷	۰/۰۵۵	۰/۹۳۳	۰/۲۲۸ **	*

** $p < .05$

* $p < .05$

نتایج در جدول ۱ نشان داده است، میانگین تمایل به طلاق $34/42$ ، میانگین خیانت های اینترنتی برابر $106/56$ ، میانگین اعتیاد به بازی های رایانه ای $14/30$ و میانگین اعتیاد به فضای مجازی برابر با $39/69$ به دست آمده است. هم چنین همبستگی درونی بین متغیرهای پژوهش درسطح $100/0$ معنی دارد. آزمون کلموگروف اسمیرنوف نیز برای همه متغیرهای پژوهش نشان داد که توزیع داده های آن نرمال است(سطوح معنی داری بالاتر از $0/05$ است). میزان VIF در این تحلیل رگرسیون از $2/5$ کمتر می باشد. میزان telorance نیز از $4/0$ بیشتر به دست آمده است. لذا پیش فرض های لازم در این رگرسیون تأیید شده است.

نتایج تحلیل رگرسیون به روش گام به گام در جداول ۲ و ۳ ارائه شده است.

جدول ۲- ضریب همبستگی چندگانه و تحلیل واریانس برای پیش بینی میل به طلاق از طریق اعتیاد به اینترنت، خیانت های اینترنتی و اعتیاد به بازی های رایانه ای

متغیر ها	شاخص	R	R^2	F تغییر	معنی داری	F	معنی داری	تغییر
اعتیاد به بازی های رایانه ای		$0/571$	$0/327$	$62/06$	$0/001$	$62/06$	$0/001$	۱
خیانتی های اینترنتی		$0/677$	$0/131$	$30/72$	$0/001$	$53/59$	$0/001$	۲
اعتیاد به فضای مجازی		$0/692$	$0/478$	$5/002$	$0/027$	$38/52$	$0/001$	۳

نتایج حاصل از تحلیل رگرسیون گام به گام نشان می دهد، در حضور همه متغیرهای پیش بین و از بین این متغیرها، اعتیاد به فضای مجازی بیشترین توان پیش بینی میل به طلاق در افراد متقاضی طلاق را دارند. یافته های جدول فوق حاکی از آن است که اعتیاد به بازی های رایانه ای، $0/327$ یا $32/0$ درصد از تمایل به طلاق را پیش بینی می نماید. در مرحله دوم با اضافه شدن خیانت های اینترنتی میزان پیش بینی میل به طلاق به $45/8$ رسیده است یعنی دو متغیر با هم $45/8$ درصد از میل به طلاق را پیش بینی می کنند. سهم خالص خیانت های اینترنتی در پیش بینی میل به طلاق برابر با $13/1$ درصد بوده است. در مرحله سوم با اضافه شدن اعتیاد به فضای مجازی میزان پیش بینی میل به طلاق به $47/8$ رسیده است یعنی سه متغیر با هم $47/8$ درصد از میل به طلاق را پیش بینی می کنند. سهم خالص اعتیاد به فضای مجازی در پیش بینی میل به طلاق برابر با $2/1$ درصد بوده است.

جدول ۳- ضریب رگرسیون چندگانه گام به گام برای پیش بینی میل به طلاق از طریق اعتیاد به اینترنت، خیانت های اینترنتی و اعتیاد به بازی های رایانه ای

متغیر	شاخص ها	B	SE _b	β	T	معنی داری
عدد ثابت		$14/95$	$2/49$	-	$6/006$	$0/001$
اعتیاد به بازی های رایانه ای		$0/646$	$0/082$	$0/571$	$7/87$	$0/001$
عدد ثابت		$8/91$	$2/49$	-	$3/57$	$0/001$
اعتیاد به بازی های رایانه ای		$0/478$	$0/08$	$0/423$	$5/98$	$0/001$
خیانتی های اینترنتی		$0/101$	$0/018$	$0/391$	$5/54$	$0/001$
عدد ثابت		$2/28$	$3/85$	-	$3/59$	$0/001$
اعتیاد به بازی های رایانه ای		$0/447$	$0/08$	$0/396$	$5/603$	$0/001$

۰/۰۰۱	۵/۳۲	۰/۳۷۳	۰/۰۱۸	۰/۰۹۶	خیانتی های اینترنتی
۰/۰۲۷	۲/۲۴	۰/۱۴۹	۰/۰۹۱	۰/۲۰۴	اعتیاد به فضای مجازی

براساس نتایج به دست آمده در جدول ۳، رابطه بین اعتیاد به بازی های رایانه ای، خیانت های اینترنتی، اعتیاد به فضای مجازی با میل به طلاق مثبت و معنی دار است. به عبارت دیگر با اضافه شدن یک واحد به اعتیاد به بازی های رایانه ای، خیانت های اینترنتی، اعتیاد به فضای مجازی به ترتیب، به میزان ۰/۳۹۶، ۰/۳۷۳ و ۰/۱۴۹ واحد به میل به طلاق در افراد متقارضی طلاق افروده می شود.

نتیجه گیری

استفاده از اینترنت و فضای مجازی در دنیای کنونی در همه جای دنیا در حال گسترش است. بررسی پیشنه و پژوهش ها نشان داده است که کاربرد افراطی رسانه های اجتماعی می تواند به وابستگی اعتیاد گونه ای ها بینجامد و مشکلات روانی، اجتماعی و روابط بین فردی را برای افراد ایجاد نماید و هم چنین منجر به ایجاد آسیب ها و اختلالات در خانواده و روابط زوجین شده و زمینه طلاق را در انها ایجاد کنند.

نتایج در این پژوهش نیز نشان داد که اعتیاد به فضای مجازی، اعتیاد به بازی های رایانه ای و خیانت های اینترنتی با میل به طلاق در افراد متأهل متقارضی طلاق رابطه معنی داری دارند.

این نتایج همسو با یافته های راسل و کلایتون (۲۰۱۴)، برات زاده (۱۳۹۸) اسیری و توفیقی (۱۳۹۸)، پیکانیان و فرهادی (۱۳۹۶) بهمنی و شاهمرادی (۱۳۹۹)، سدیر و همکاران (۲۰۲۰) و وائزئلا و همکاران (۲۰۱۴) است که نشان داده اند اعتیاد به فضای مجازی و استفاده از اینترنت و موبایل، با تمایل به طلاق و هم چنین طلاق عاطفی زوجین ارتباط مثبت و معنی داری دارد. علاوه بر این همسو با یافته های حاضر، دیو و تولا (۲۰۱۵) نشان داده اند که اعتیاد به بازی های رایانه ای به صورت آنلاین و هم چنین افلاین در بین زنان منجر به افزایش تعارضات زناشویی و در نتیجه تمایل به طلاق می گردد.

در تبیین این نتیجه می توان به این اشاره کرد که خانواده هایی که از اینترنت زیاد استفاده می کنند اعتماد به نفس و خودپنداره ضعیفتری نسبت به گروه دیگر دارند و درمجموع هویت شخصی آنها ضعیفتر و پنداشت آنها از خودشان منفی تر است. به طور کلی می توان گفت که ورود کامپیوتر و اینترنت به زندگی فرد و جذابیت آن و به ویژه فضای آزاد و فارغ از هویتی که برای فرد فراهم می کند موجب می شود که وی کمتر در میان خانواده و آشنايان حضور یابد و گاه در میان آنها احساس غربت کند و در فضای مجازی و در کنار انسان های بیگانه و ناآشنا احساس رهایی و امنیت بیشتری داشته باشد، لذا تعدد مراجع و کانال های ارتباطی و تنوع ارزشی و فرهنگی کسانی که فرد با آنها در تعامل قرار می گیرد، شخص را دچار آنومی ارزشی می کند و سرگشتشگی و هویت شخصی او را دستخوش ضعف و عدم انسجام می کند. رشد فراگیر اینترنت در زندگی بشری که همه نوع نیاز کاربر (اعم از نیازهای اجتماعی، عاطفی، جنسی و...) را تأمین می کند یک نوع وابستگی بیش از اندازه به اینترنت برای کاربر ایجاد می کند که منجر به جدایی زندگی واقعی از دنیای مجازی می گردد. در مبحث حاضر به ویژگی های روانشناسی کاربران اینترنتی پرداخته شده است. اعتیاد به اینترنت، آسیب شناسی استفاده از اینترنت و... نام هایی برای استفاده فراوان از اینترنت است که می تواند زندگی کاربران اینترنت را به شدت تحت تأثیر قرار دهد.

شواهد پژوهشی نشان می دهد که کاربرد افراطی رسانه های اجتماعی و یا بازی های کامپیوترا می تواند به وابستگی یا کاربرد اعتیاد گونه ای ها (والنوزئلا و همکاران، ۲۰۱۴) و بروز مشکلات اجتماعی در کار و زندگی منجر شود. این آسیب ها به روابط زوجین نیز وارد شده و این شبکه های اجتماعی می توانند در عمل یک شبکه ضد اجتماعی عمل کنند. بدینم معنا که با جایگزینی

شبکه های مجازی به جای شبکه ارتباطی خانواده و زوجین، آن را به چالش کشیده و تهدید کند. استفاده مداوم از شبکه های اجتماعی باعث می شود که ارتباطات چهره به چهره و تعاملات اعمق انسانی در درون خانواده کاهش یافته و در عوض ارتباطات مجازی گستره و کم عمق جایگزین آن شوند.

در روابط زناشویی هم، زمانی که زوجین با مسئله ای مواجه می شوند اگر نتوانند به نحو مؤثر در مورد پیدا کردن راه حل از طریق گفتگو و بازبینی مؤثر با یکدیگر به توافق برسند و به دلیل عدم توانایی در حل تعارض و مسئله، خود آن را نادیده بگیرند و بر آن سربوш بگذارند، این اجتناب و کناره گیری دو جانبی می تواند با افزایش دلزدگی زناشویی در آنها همراه باشد. بنابراین پذیرش خود در بهبود و سلامت روان شناختی افراد مؤثر است. این توانایی ها فرد را برای مقابله مؤثر با موقعیت ها یاری می کند و شخص را قادر می سازد در رابطه با سایر افراد، جامعه، فرهنگ و محیط خود به گونه مشبت و سازگارانه عمل کند.

هم چنین در تبیین نتایج به دست آمده می توان گفت، بررسی یافته پژوهش ها حاکی از آن است که در موارد متعدد ارتباط در شبکه های مجازی همراه با عفت نبوده و با خیانت توأم است(کلایتون، ۲۰۱۴؛ صالح و مختار، ۲۰۱۵). روابطی که از طریق شبکه ها شکل می گیرد و اهداف و محتواهی که دنبال می شود، نه تنها بستری برای حل مشکلات زوجین پدید نمی اورد بلکه می تواند به تشدید مشکلات کمک نماید و تمایل به جدایی را در ان ها افزایش دهد.

هر پژوهشی در مسیر انجام دارای محدودیت هایی است که پژوهش حاضر نیز از این امر مستثنی نبوده است. اولین محدودیت پژوهش روش نمونه گیری آن بود که محدود به زمان و جامعه آماری آن محدود به متقاضیان طلاق شهر اصفهان بوده است که در تعمیم نتایج باید اختیاط نموده و با انجام پژوهش هایی دیگر در بازه های زمانی بیشتر و در جوامع آماری دیگر می توان این کاستی را جبران نمود. هم چنین چون آزمودنی ها برای انجام مشاوره های قبل از طلاق به مرکز مداخله در بحران مراجعه می کرددن، این مساله سبب می شد که در پاسخ دادن به سوالات تا حدود زیادی عملکرد خوبی نداشته باشند. البته این موضوع توسط پژوهشگران با استفاده از ابزارهای تشویقی کنترل گردید. در راستای محدودیت ها و نتایج به دست امده در پژوهش به پژوهشگران بعدی پیشنهاد می شود تا ۱- پژوهش را در سایر جوامع تکرار نموده و نتایج را مورد مقایسه قرار دهن. ۲- در تحقیقات آینده نقش عواملی چون نوع تربیت خانوادگی در خانواده و طبقه اقتصادی - اجتماعی و شغل هم چنین طول مدت ازدواج را تحقیق خود اضافه نمایند. از ان جا که پژوهش حاضر یک مطالعه همبستگی بوده است، به پژوهشگران بعدی پیشنهاد می شود تامدالات درمانی و آموزشی در جهت کاهش اعتیاد به اینترنت و بازی های رایانه ای را به متقاضیان طلاق ارائه نموده و اثرات آن را بر کاهش میل به طلاق در ان ها مورد بررسی قرار دهن. در این راستا به مشاوران خانواده پیشنهاد می گردد که در مواجه با زوجین متقاضی طلاق، علاوه بر بررسی نکات مورد توجه خود به نقش اعتیاد به استفاده از اینترنت و شبکه های مجازی و هم چنین خیانت های اینترنتی توجه ویژه ای داشته باشند.

منابع

- اسیری، ف. و توفیقی، ب. (۱۳۹۸). پیش بینی طلاق عاطفی بر اساس میزان اعتیاد به اینترنت، الگوهای ارتباطی و کیفیت زناشویی زوجین جوان شهرستان کنگان، دومین همایش ملی آسیب های اجتماعی، اردبیل
- برات زاده، ز. (۱۳۹۸). پیش بینی گرایش به طلاق عاطفی بر اساس میزان استفاده از شبکه های اجتماعی در فضای مجازی، دومین همایش ملی آسیب های اجتماعی، اردبیل.
- بهمنی، ز. و شاهمرادی، س. (۱۳۹۹). نقش اینستاگرام بر گرایش به طلاق زوجین ساکن منطقه امانیه شهر تهران، دومین کنگره تازه یافته ها در حوزه خانواده، بهداشت روان، اختلالات، پیشگیری و آموزش، تهران.
- پیکانیان، ر. و فرهادی، ه. (۱۳۹۶). رابطه اعتیاد به اینترنت، میزان استفاده از پیام رسان های آنلاین و خیانت های اینترنتی به عنوان پیش آیند طلاق و زوج های در آستانه طلاق و مطلقه شهر اصفهان، پژوهش های علوم شناختی و رفتاری، ۷(۱۲)، ۸۱-۸۹.
- سازمان ثبت احوال کشور. (۱۳۹۶). آمار رویدادهای حیاتی، آمار طلاق. <http://www.sabteahval.ir/>
- سرمد، ز. (۱۳۹۶). آمار استنباطی گزیده ای از تحلیل های آماری تک متغیری، چاپ هفتم، تهران: انتشارات سمت.
- شجاعی جشووقانی، ر. احمدی، ا. و جزایری، ر. و اعتمادی، ع. (۱۳۹۷). واکاوی معنایی آسیب های برآمده از فضای مجازی در روابط بین زوجین در شهر اصفهان، دانش و پژوهش در روانشناسی کاربردی، ۱۹(۳)، ۷۸-۶۲.
- عبدی، محمد رضا؛ خوش کش، ابوالقاسم؛ پور ابراهیم، تقی و محمدی، روح الله. (۱۳۹۱)، بررسی سبک دلبستگی و رضایت زناشویی افراد متاهل در گیر خیانت اینترنتی، مطالعات روانشناسی دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه الزهراء، ۸(۳): ۱۵۸-۱۳۵.
- کرلينجر، ف. و پدهوزر، ا. (۱۳۹۶). تحلیل رگرسیون چند متغیری در تحقیقات رفتاری، ویرایش نهم، تهران: انتشارات سمت.
- گال، بروگ و گال. (۱۳۸۲). روش های تحقیق کمی و کیفی در علوم تربیتی و روانشناسی، ترجمه: احمر رضا نصر، حمید رضا عریضی و همکاران، چاپ اول، تهران: انتشارات دانشگاه شهید بهشتی.
- مايلز، ج؛ شولین، م. (۱۳۹۵). رگرسیون و همبستگی کاربردی، ترجمه، علی رضا کیامنش و مسعود کبیری، چاپ دوم، تهران: انتشارات جهاد دانشگاهی دانشگاه علامه طباطبائی.
- مهرآزاد صابر، م. و زینعلی، ش. (۱۳۹۸). پیش بینی نگرش به خیانت زناشویی بر اساس ویژگی های تاریک شخصیت با حضور در فضای مجازی، سومین همایش ملی روانشناسی، تعلیم و تربیت و سبک زندگی، قزوین
- میرزازاده، ف؛ خدابخش، الف، فاتحی زاده، م. (۱۳۹۱). تأثیر درمان هیجان مدار بر سازگاری پس از طلاق در زنان، فصلنامه مشاوره و روان درمانی خانواده، ۱(۴)، ۴۴۱-۴۶۰.

- American Psychiatric Association. (2015). Diagnostic and statistical manual of mental disorders: Fifth Edition (DSM-V). Washington, DC: Author.
- Bellak. K (2018) Psychology Of Computer Use:Parameter Of Internet Use,Abuse And Addiction,The Frist 90 Days Of Internet Usage Survery. *Psychological Reports*, 80(Pt)839-882.
- Brockman, John (2011). *Is the Internet Changing the Way You Think?, The Net's Impact on Our Minds and Future*, New York: Harper Perennial.

- Clayton, R.B. (2014). "The Third Wheel: The Impact of Twitter Use on Relationship Infidelity and Divorce. *Cyber psychology Behavior, and Social Networking*. 17(7).
- Dew, J., & Tulane, S. (2015). The Association Between Time Spent Using Entertainment Media and Marital Quality in a Contemporary Dyadic National Sample. *J Fam Econ Iss*, 36:621–632.
- Eldar-Avdan., Haj-Yahia, M., & Grinbam, W. (2009). Divorces is a part of my life resilience, survival, and vulnerability: Young adults' perception of the implications of parental divorce. *Journal of Marital and Family Therapy*.
- Ferriss. R (2012) Attributios In Marriage: Review And Critique. *Psychological Bulletin*, 107, 3-33.
- Gao, T., Meng, X., Qin, Z., Zhang, H., Gao, J., Kong, Y., Hu, Y., Mei, S.(2018). Association between parental marital conflict and Internet addiction: A moderated mediation analysis. *Journal of Affective Disorders*, 240, 27-32.
- Griffiths,M.D.,Dancaster,I(2009)The Effect Of Type A Personality On Physiological Arousal While Playning Computer Games. *Addictive Behavior*. 20.543-548.
- Irum S. A. (2019) *Social media addiction in romantic relationships: Does user's age influence vulnerability to social media infidelity?* . San Jose State University, United States of America.
- Jorgenson, Alicia & Hsiao, Ray. (2016). Internet Addiction and Other Behavioral Addictions. *Child and Adolescent Psychiatric Clinics of North America*. 25. 10.1016/j.chc.2016.03.004.
- Killawi, A., Fathi, E., Dadras, I., Daneshpour, M., Elmi, A., & Altalib, H. (2017). Perceptions and Experiences of Marriage Preparation among US Muslims: Multiple Voices from the Community. *Journal of Marital and Family Therapy*. 44(1): 90-106.
- Konstam, V., Karwin, S., Curran, T., Lyons, M., & Celen-Demirtas, S. (2016). Stigma and divorce: A relevant lens for emerging and young adult women? *Journal of Divorce & Remarriage*, 57(3): 173-194.
- Krat. T (2010) *Insight In Psychotherapy*, American Psychological Association. Washington Dc: P.57-81.
- Lemmens, J. S., Valkenburg, P. M., & Peter, J. (2009). Development and validation of a game addiction scale for adolescents. *Media Psychology*. 12(1), 77-95.
- Ofsono. Y (2015) Intimacy And Relationship Prosesses In Couples' Pshychosocial Adaptation To Cancer. *Cancer*, 112(11 Suppl): 2541-55.
- Panahifar, S., Yousefi, N., & Amani, A. (2014). The effectiveness of schemabased couple therapy on early maladaptive schemata adjustment and the increase of divorce applications adaptability. *Journal of business & management review*, 3(9), 339-345.
- Ringle, C., Wende, S.,& Will, A. (2005). *Smart PLS20(Beta)*. Hamburg (www.smartpls.de).
- Rodrigues, D. Lopes, D., Pereira M. (2016). Socio sexuality, Commitment, Sexual Infidelity and Perceptions of Infidelity: Data From the Second Love Web Site. *Journal of Family Psychology*, 54 (2), 241-253.
- Russell, B. and Clayton, (2014), The Third Wheel: The Impact of Twitter Use on Relationship Infidelity and Divorce No Access. *Cyberpsychology, Behavior and Social Networking*: 425-430.
- Saleh, M. and Mukhtar, J. I. (2015). Social Media and Divorce Case Study of Dutse, IOSR *Journal Of Humanities And Social Science* (IOSR-JHSS), 20(5), 54-59.

- Sheehan J. (2020) Why and How Couples Leave Relationships: A Twenty-First Century Landscape. In: Abela A., Vella S., Piscopo S. (eds) *Couple Relationships in a Global Context. European Family Therapy Association Series*. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-030-37712-0_1
- Sudhir B . Abhijeet F . Sushil G. Tadke R . Vivek C K . Abhijit P P . Deepika S (2020) WhatsApp Use and its Impact on Relationships among Doctors: A Cross-Sectional Pilot Study . *Annals of Indian Psychiatry* 4(1) DOI: 10.4103/aip.aip_58_19
- Valenzuela, S., Halpern, D., & Katz, J. E. (2014). "Social network sites, marriage well-being and divorce: Survey & state-level evidence from the United States". *Computers in Human Behavior*, 36, 94–101.
- Vossler, A. (2016), Internet Infidelity 10 Years On: A Critical Review of the Literature. *The Family Journal*, 24 (4): 359-366.
- Yang. K (1997) The Effect Of Parenting Style , Attachment, And Early Maladaptive Schema On Adult Romantic Relationship. *Journal of Dissertation, Abstracts International*, 56(10-B), 57-91.
- Young, K. and Robert, R. (1998), Internet Addiction: Personality Traits Associated with Its Development. *Paper Presented at the 69th Annual Meeting Of The Eastern Psychological Association*, In April, 1: 25-28.

Predicting the divorce tendency through internet addiction, internet infidelity and computer game addiction in people seeking divorce

The aim of this study was to investigate the role of internet addiction, computer game addiction and internet infidelity in predicting the divorce tendency. The research method was descriptive-correlational and its statistical population included all married people seeking divorce referred to the Center for Intervention in the Crisis of Justice and Welfare in 1398, from which 130 people were selected and responded the research questionnaires including the Internet addiction (Young, 1999), computer game addiction (Aniotavern, 2008), the tendency to divorce (Roosevelt, Johnson, & Moro, 1986), and Internet infidelity (Alge, 2009). The research data were analyzed using SPSS23 statistical software and correlation analysis and multivariate regression analysis. Findings showed that the relationship between of internet addiction, computer game addiction and internet infidelity with the divorce tendency was positive and significant. Also, all three variables of computer game addiction, internet infidelity and internet addiction have been able to predict the divorce tendency in divorce applicants, respectively.

Keywords: cyberspace addiction, internet betrayal, computer game addiction, desire for divorce.